

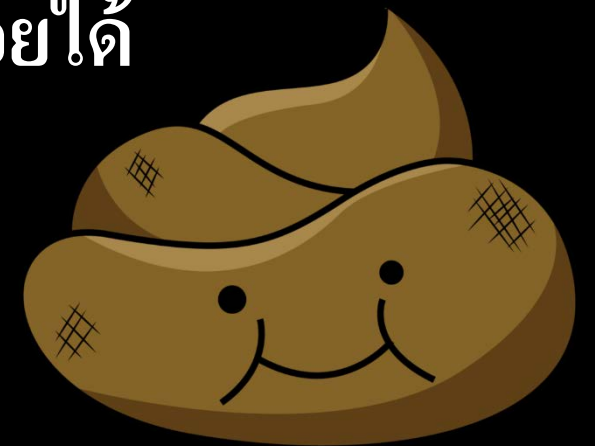
ระบบขับถ่าย

(Excretion)

ระบบขับถ่าย

ระบบขับถ่าย เป็นระบบที่ร่างกายของสิ่งมีชีวิตใช้สำหรับขับถ่ายของเสียจาก Metabolism ของร่างกายออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น CO_2 , N-waste, น้ำ และเกลือแร่ส่วนเกิน แต่ไม่นับรวมถึงสารที่ร่างกายขับออกมาแล้วมีประโยชน์ เช่น น้ำลาย ขี้หู ขี้ตา น้ำตา น้ำย่อย หรือกากอาหารที่ถูกขับออกมาในรูปของอุจจาระ เพราะร่างกายไม่สามารถย่อยได้

N-waste

แอมโมเนีย

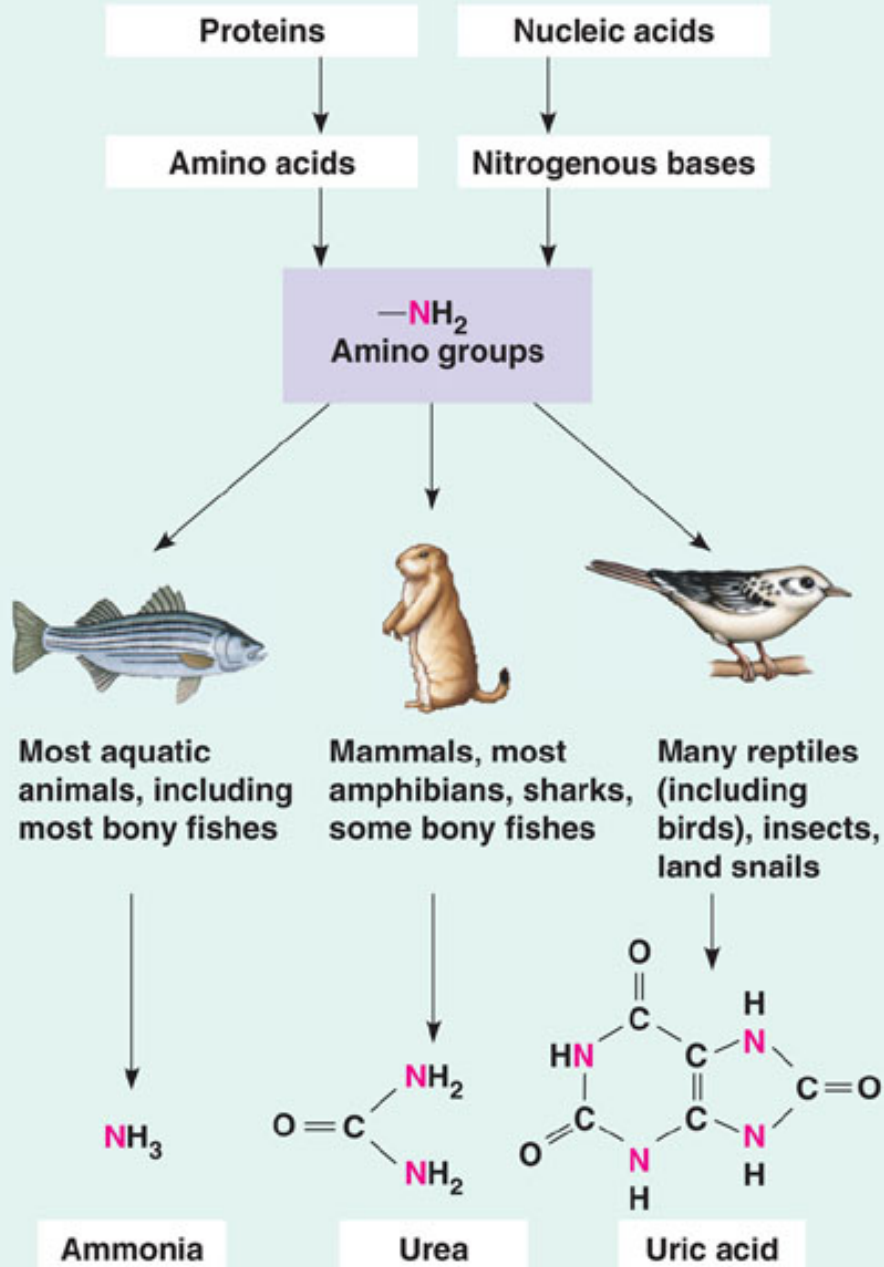
ละลายน้ำได้ดี มีความเป็นพิษสูงเพราะฉะนั้นการจับต้องใช้น้ำปริมาณมาก สามารถจับได้โดยการแพร่

ยูเรีย

ละลายน้ำได้ดี มีความเป็นพิษ แต่น้อยกว่า NH_3 การจับใช้น้ำน้อยกว่า NH_3

กรดยูริก

เป็นของแข็งไม่ละลายน้ำจับถ่ายเป็นของแข็งปะปนไปกับอุจจาระไม่มีความเป็นพิษ แต่ใช้พลังงานในการจับมาก

เรียงลำดับตามความเป็นพิษของ N- waste

เรียงลำดับตามปริมาณน้ำที่ต้องใช้ในการขับถ่าย

เรียงลำดับตามการใช้พลังงานในการขับถ่าย

การขั้บถ้ำยของเสียของสัตว์

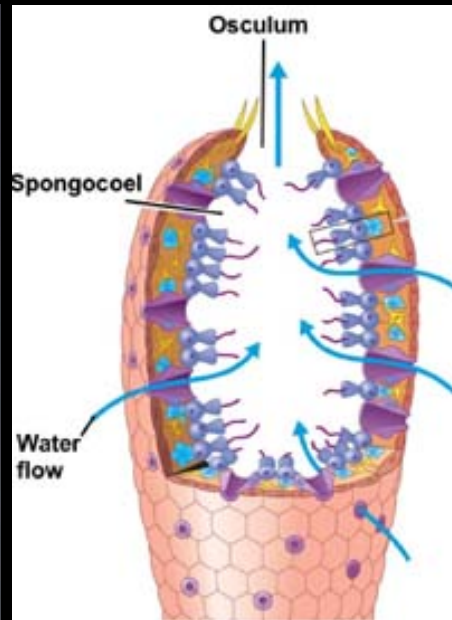
ฟองน้ำ ไฮดรา หรือสัตว์น้ำต่างๆ จะขั้บถ้ำยเป็นแอมโมเนีย เพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นน้ำ

สัตว์เลีัยงถูกคั้วยนม สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จะขั้บถ้ำยเป็นยูเรีย

สัตว์เลี้อยกลาน นก แมลง หอยทาก จะขั้บถ้ำยเป็นยูริก เพราะเป็นสัตว์ที่ต้องสงวนน้ำ

การขับถ่ายของเสียของสัตว์

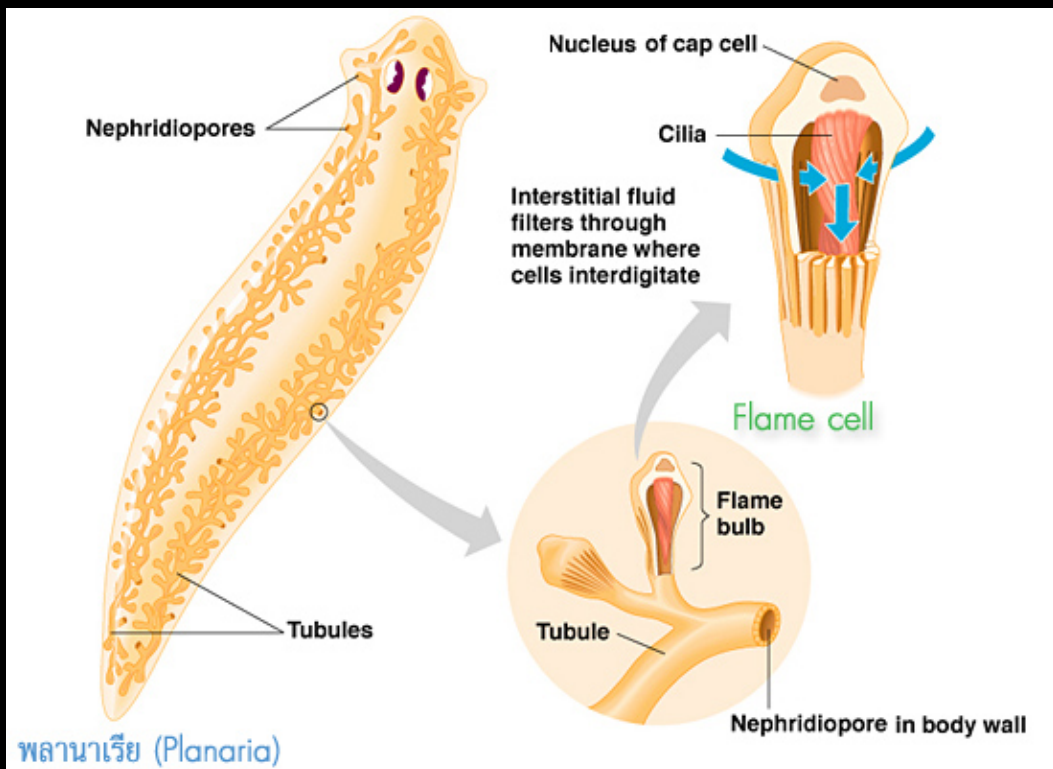
โปรโทซัว ฟองน้ำ ไฮดรา (NH_3)

- ทุกเซลล์สัมผัสกับน้ำโดยตรง จึงสามารถขับแอมโมเนียโดยการแพร่ได้เลย
- โปรโทซัวน้ำจืด ยังมีคอนแทร็กไทล์แวกิวโอล

การขับถ่ายของเสียของสัตว์

หนอนตัวแบน (NH_3)

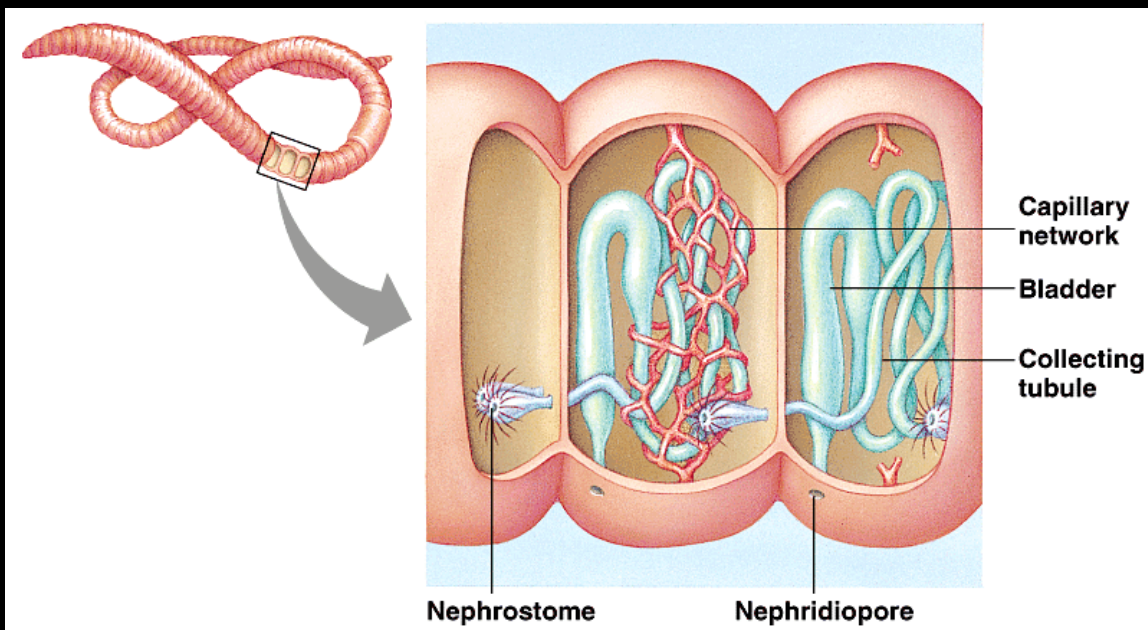

- มี Flame cell (Protonephridia) และผิวหนังร่างกายทำหน้าที่กำจัดของเสีย โดยภายใน Flame cell จะมี Cilia คอยพัดโบกของเสีย

การขับถ่ายของเสียของสัตว์

ไนโตรเจน (NH_3 และ Urea)

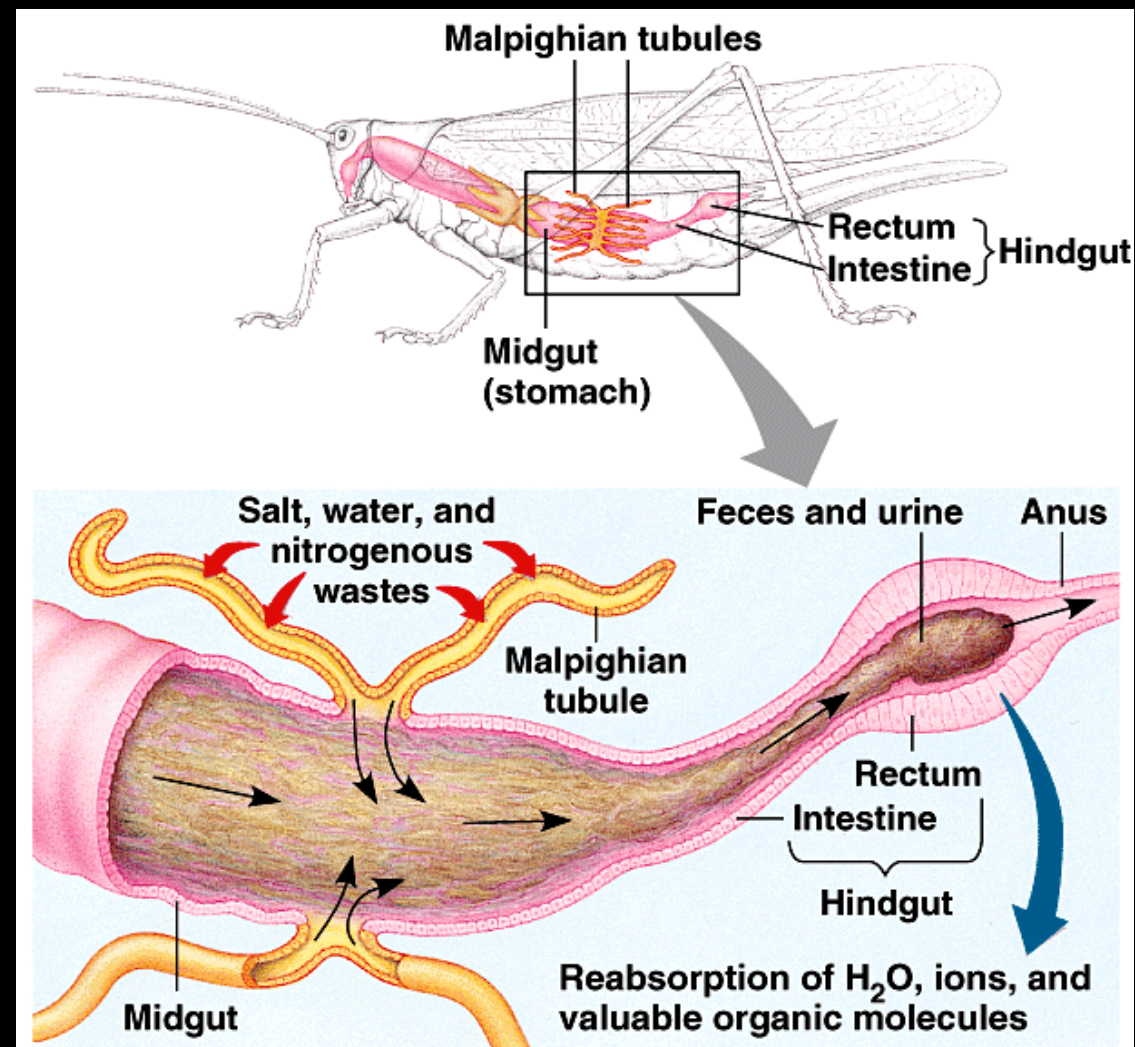

- ใช้ Metanephridia โดยมีรูเปิดรับของเสีย (Nephrostome) คอยรับของเหลวเข้ามาในท่อ ซึ่งภายในท่อจะขดไปมามีทั้งจุดกลับและขับสารออก เหมือนกับไตของคนก่อนของเสียประเภทแอมโมเนียและยูเรีย จะถูกขับออกทางรูเปิด (Nephridiopore)

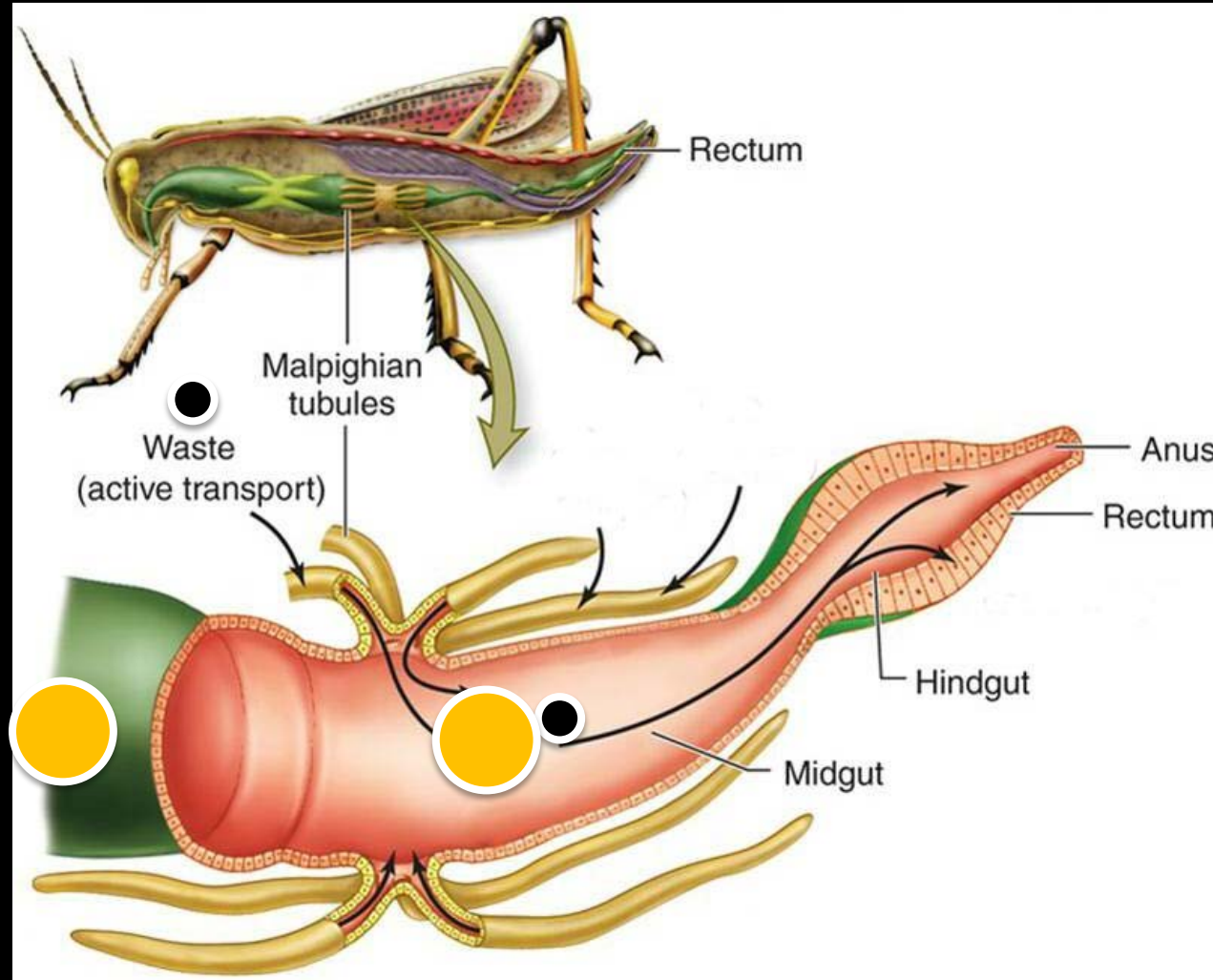
การขับถ่ายของเสียของสัตว์

แอมलग (Uric acid)

- มีท่อ Malpighian tubule อยู่ระหว่าง
กระเพาะและลำไส้คอยดูดของเหลวจาก
hemocoel เข้าสู่ทางเดินอาหาร จากนั้นจะ
ขับถ่ายของเสียออกในรูปของกรดยูริกและ
กากอาหารทางรูทวารหนัก ระบบขับถ่าย
ของแอมलगจึงพึ่งระบบย่อยอาหารด้วย

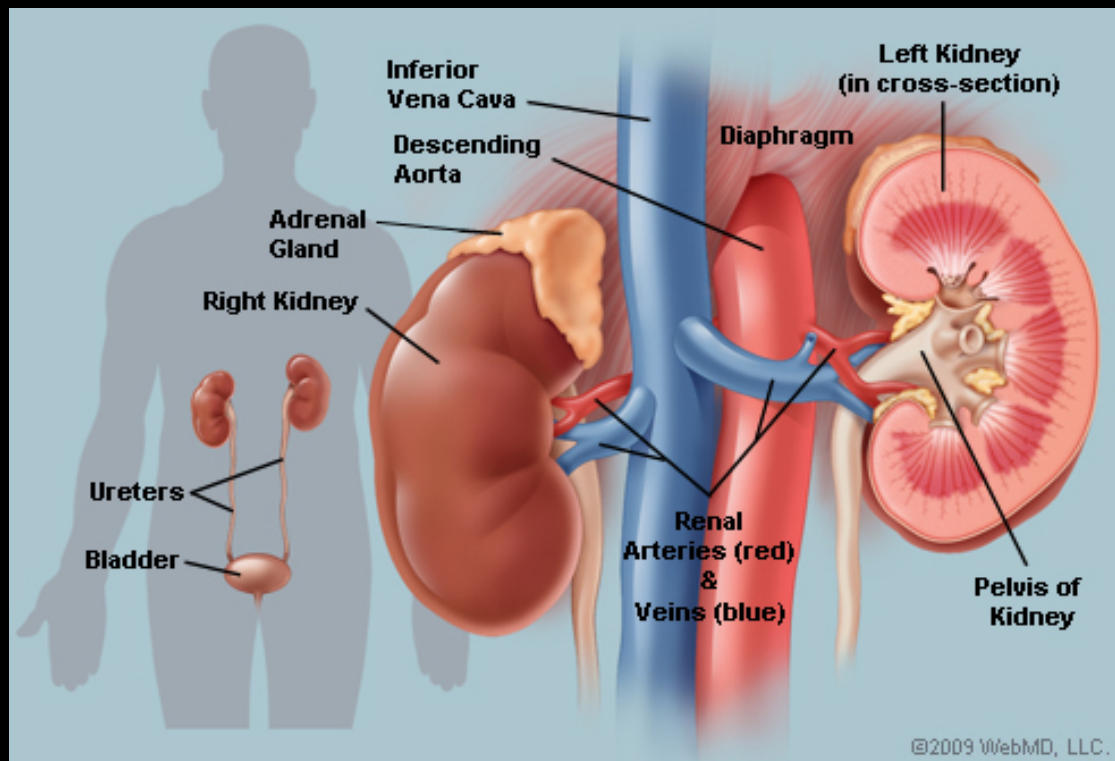

แมลง (Uric acid)

การขับถ่ายของเสียของสัตว์

Vertebrate และ mollusks (Urea, NH_3 , Uric acid)

- ใช้ไตเป็นอวัยวะขับถ่ายของเสีย

ชนิดของสัตว์	อวัยวะที่ใช้ขับถ่ายของเสีย
โพรโทซัวน้ำจืด	เยื่อหุ้มเซลล์ คอนแทร็กไทล์แวคิวโอล
โพรทิสต์ ฟองน้ำ ไฮดรา	Cell membrane
หนอนตัวแบน	Flame cell
Annelids	Metanephridia
Arthropods	Malpighian tubule
Vertebrates	Kidney